

NR. 3 JAARGANG 15 OKTOBER 2003 OPEN RAMEN

Let op!! Ledenbijeenkomst met Tineke Netelenbos over Europa in Cafe Dudok

De gekozen burgemeester komt eraan... - Arjen van Dijkhuizen...2

Agenda voor de ledenbijeenkomst...3

Uit de linkse leegte - Jos de Beus...4

En nu wegwezen: of toch nog pardon voor asielzoekers? - Ton van Oostende...6

Het Europese gezicht van Tineke - brief van Tineke Netelenbos aan de leden..8

Volgende keer zonder 'Henny'? - Dik Verkuil..10

De Wet Werk en Bijstand in Hilversum - Sjef Coenen..13

Jaarrekening 2002 en Begroting 2003..16

Een Tagrijn waar muziek in zit - Sjef Coenen, Ben Hammer..18

Arjen van Dijkhuizen

Dat moet ieder progressief mens als muziek in de oren klinken. De broeders en zusters van D66 hebben het hem toch maar mooi geflikt. Eindelijk zijn we af van vage benoemingen en voorkeurslijstjes. Nog even en we kiezen onze lokale premier. Natuurlijk hebben we het volste vertrouwen in het beoordelingsvermogen van de kiezer, die goed geïnformeerd en doordrongen van het algemeen belang een besluit neemt in het kieshokje. Misschien zal het een keer voorkomen dat een populist doordringt tot het gemeentehuis, de kiezer zal daar lering uit trekken en in het vervolg weer een verstandige keuze maken, aldus Thom de Graaf. Waar blijven we zonder deze man, de 18e eeuwse redelijkheid zelve, het toonbeeld van optimisme en vertrouwen in de mensheid. Nu nog het bindend referendum erdoor jassen en de sociaal liberalen kunnen worden opgedoekt.

Maar als progressief moet je ook realistisch zijn. En dan is er weinig reden om te denken dat onze – lokale - samenleving er klaar voor is om over zichzelf te beschikken. Het algemeen belang is nog slechts een echo uit een ver verleden. Het eigen belang staat voorop en burgers zijn over het algemeen gebrekkig geïnformeerd en mondig tegelijk. Een gevaarlijke combinatie. Een democratie kun je niet opleggen, die moet zichzelf verdienen.

D66ers houden zich onder de Haagse kaasstolp onledig met luchtfietserij en slagen er ook nog in hun visioenen in te voeren. De partij zou zich geloofwaardiger maken door zich beter in te zetten voor zaken als gelijke kansen op het gebied van onderwijs, gelijke toegang tot gezondheidszorg en een redelijke toon in het integratiedebat.

Het tegengestelde gebeurt: De sociaal-liberalen hebben zich laten verleiden een progressief tintje te verlenen aan een kabinet dat zich bezig houdt met het uitkleden van de verzorgingsstaat. Zo bezien is het voorstel voor een gekozen burgemeester een ondoordacht en schril gebaar. En aangezien D66 haar bestaansrecht slechts ontleent aan verre droomvisioenen, waarin inderdaad instrumenten als het referendum en een gekozen burgemeester tot hun recht komen, doet deze partij er beter aan zich om te vormen tot een discussieclub van charmante, weldoorvoede en welverdienende burgers.

Arjen van Dijkhuizen heeft met ingang van oktober de fakkel overgenomen van Dik Verkuil als samensteller van Open Ramen. Hij woont in de Hilversumse Meent en is werkzaam in de journalistiek. Sinds 1997 is hij lid van de Partij van de Arbeid. Kopij en/ of opmerkingen over het blad kunnen aan hem worden gemaild: arjenvandijkhuizen@hotmail.com

***DE GEKOZEN
BURGEMEESTER
KOMT ERAAN....***

Agenda
Ledenraadvergadering
28 oktober 2003

Datum: 28 oktober 2003
Plaats: Cafe Dudok
Larenseweg 1a

1. Welkomstwoord

Aanvang: 20.00 uur

2. Vooruitblik op het congres van 12 en 13 december aan de hand van twee onderwerpen:
a. Gesprek met **Tineke Nietenbos** over de Europese ambities van de Partij van de Arbeid en het Europees verkiezingsmanifest van de PvdA. Aansluitend gelegenheid tot vragen stellen/discussie. Zie pagina 8 en 9 van dit blad.

Leden die zelf Cafe Dudok niet of moeilijk kunnen bereiken, kunnen bellen met Ben Hammer 06- 48933455 of Marina Brouwer: 06-12667462. Dan zorgen wij voor vervoer.

b. Een korte bespreking van de notitie 'Gewoon samen doen' over partijvernieuwing.

3 Uit de fractie: Leden kunnen vragen stellen aan de fractieleiden en de wethouder over de gemeentelijke politieke koers, de actualiteit en alles wat verder ter tafel komt.

4. Presentatie van de jaarrekeningen van 2002 en 2003, met aanstelling van een nieuwe kascommissie.

5. Kandidaten gevraagd voor bestuur en gewest.

6. Rondvraag en afsluiting.

AGENDA

LEDENBIJEENKOMST

Jos de Beus

Op zaterdag 27 september schreef onze afdelingsgenoot Jos de Beus een paginagroot artikel in de Volkskrant over de "onuitstaanbare leegte van links". De belangrijkste stelling daarin was dat de aanwezigheid van grote groepen allochtonen de samenleving voor een nieuwe sociale kwestie stelt, waarop links een antwoord moet geven, waarbij het niet bang moet zijn gebruik te maken van zijn verdrongen etatistische traditie. De Volkskrant vroeg intellectuelen uit verschillende partijen om een reactie, maar alleen Menno van der Land van D66 durfde het aan. Ook schreef Marcel van Dam, die in het stuk van Jos de Beus was neergezet als een traditionele sociaal-democraat die de problemen niet wil zien, een rancuneus stukje waarin hij de stelling van De Beus in feite bevestigde. Een bewijs van de leegte van links? In elk geval heeft Wouter Bos Jos de Beus uitgenodigd eens over zijn visie te komen praten, dus helemaal op de rotsen valt dit zaad kennelijk ook niet. Hieronder geeft Jos de Beus zelf een korte samenvatting van zijn ideeën.

Het gebeurt regelmatig dat linkse partijen hun macht in de regering verprutsen of dat ze verkiezingen verliezen met grote cijfers of dat ze in de oppositie zitten zonder een vuist te maken. Maar anno 2003 lijkt er iets ergers aan de hand. Links is haar morele kracht kwijt, en dat nog wel in een groot aantal stromingen en landen tegelijk. Je verwacht van links en dan vooral van de sociaal-democratie dat zij het voortouw neemt in de brandende kwesties van dit ogenblik. Hoe stoppen we genocide en kernbewapening overal ter wereld, met behulp van een hervorming van de

VN en de NAVO? Hoe bestrijden we krijgsheren, terroristen, Islamitische extremisten en de overgebleven dictators nu de oude vijand van het communisme is verslagen? Hoe bevorderen we de vestiging van een rechtsstaat, een markteconomie, een democratie en een sociale politiek in arme landen? Hoe saneren en democratiseren we de Europese Unie en brengen we de Europese kwestie in de nationale openbaarheid? En helemaal dichtbij huis: hoe nemen we allerlei migranten op in de beste tradities van de Nederlandse economie en cultuur? Hoe houden we de belofte van bescherming overeind wanneer de democratische overheid allerwegen als een leugen wordt ervaren en politici niets anders bedenken dan bezuiniging, marktwerking en delegatie van bestuurlijke bevoegdheden? Hoe pakken we de ontsporingen van het wereldkapitalisme aan, sinds het uiteenspatten van de zeepbel van de informatietechnologie? Hoe vertegenwoordigen wij het volk in een consensusdemocratie met de neiging tot kartelvorming?

Het zijn de neoconservatieven die de initiatieven nemen in de buitenlandse en binnenlandse politiek. Zij beginnen over de democratisering van de Arabische wereld, de verdediging van de vrijheid tegen het Islamisme, de waarden en normen in de openbare ruimte, de sociale plichten in een verzorgingsstaat en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van multinationale ondernemingen. Links volgt, verdeeld, verward en verongelijkt. Haar achterban vraagt zich af of het behoud van de staat en de beheersing van de maatschappelijke vooruitgang nog wel in goede handen zijn bij links. Een deel van die achterban is bereid niet alleen centrum-rechts te steunen (christen-democraten, gaullisten) maar ook nieuw-rechtse poli-

UIT DE LINKSE LEEGTE

tici als Berlusconi, Fortuyn en Schwarzenegger. De overgebleven Derde-Weggers in Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en België blijven op zondag dromen van een overstijging van links-rechtstegenstellingen maar houden door de week de boel bij elkaar, op hun hoede voor elke volgende opstand van het volk of debat onder intellectuelen. Blairs diskrediet symboliseert deze hele malaise.

Hoe heeft het zover kunnen komen? Ik zie uiteraard dat bepaalde oorzaken van buiten komen, zoals de negatieve invloed van nieuwe rijkdom op gemeenschapszin, de toename van zelfvertegenwoordiging en eigenrichting, en de wetten van massamedia (ridiculisering van het gemeenschaps- en partijleven). Maar ik wijs op oorzaken van eigen makelij. Links is afwezig bij bovenpartijdige strijdpunten, zoals de biotechnologie. Links heeft geen vertrouwen meer in de creativiteit van wettelijke dwang, belasting en ambtelijk toezicht. De linkse idealen van wereldburgerschap, Europees burgerschap en sociaal burgerschap worden door gewone mensen afgewezen. Vooral het idee van gemengd samenleven

tussen inheemsen en nieuwkomers op voet van gelijkheid wordt ervaren als een hel, niet als een paradijs, getuige de Rotterdamse gemeenteraadsverkiezingen van Maart 2002.

Mijn stelling over de onuitstaanbare leegte van links roept onnodige misverstanden op. Ik beweer niet dat rechtse politici als Bush, Chirac en Balkenende moreler en rationeler zijn dan linkse politici. Ik beweer enkel dat zij vanuit een sociaal ideaal en het politieke primaat handelen waar links in bestuurlijk overleg en vrees voor de kiezers blijft steken. Ik beweer niet dat het einde van de sociaal-democratie en de progressieve beweging nabij is. Links kent van oudsher golfbewegingen. Er is wel eens eerder een linkse uitputting geweest, zoals rond 1960 toen de wederopbouw klaar was en iedereen de sociale zekerheid aanvaardde. Ik beweer evenmin dat het antwoord op de linkse leegte zo grootschalig moet zijn dat activisten in Nederlandse steden en dorpen niks kunnen bijdragen tot verbetering. In Amsterdam vecht het raadslid Karina Schaapman voor een principe van vraaggestuurde stichting en bouw

van scholen, los van afkomst en geloof. Zij stelt terecht dat vele allochtone ouders hun kinderen naar openbare scholen vlakbij willen sturen die goed zijn en gemengd.

Dit brengt me op het schrikbeeld voor de PvdA ondanks haar verkiezingswinst in Januari 2003. De historicus Piet de Rooy heeft erop gewezen dat de VVD van Wiegel als eerste de nadelen van sociale uitkeringen benoemde, gevolgd door het CDA van Lubbers en door de PvdA van Den Uyl als laatste in de rij. Mede hierdoor was de PvdA tussen 1977 en 1989 machteloos en radeloos. Als de generatie van Wouter Bos niet de nieuwe sociale kwestie durft te stellen inzake de immigratie en integratie van nieuwkomers, dan staat de PvdA opnieuw een lange periode van onbeduidendheid te wachten. We hebben niet weer iets nieuws nodig maar iets heel ouds, politiek met een ziel.

Toen volstrekt duidelijk werd dat het een illusie is een groot aantal asielzoekers zomaar het land uit te krijgen heeft het kabinet een eenmalige pardonregeling getroffen voor asielzoekers die al lang in Nederland zijn. Het gaat om vluchtelingen uit voormalige oorlogsgebieden en landen waar ernstige mensenrechtenschendingen plaatsvonden en die al jaren in Nederland wonen.

De regeling toont nou niet bepaald een ruimhartig beleid. Het lijkt meer een kunstje om mensen, die al 5 jaar of langer "bungelen" het recht te ontnemen boos en teleurgesteld te zijn jegens een trage en onvoorspelbare Nederlandse overheid – ze vallen nu immers onder een pardonregeling! Maar dan moeten ze al vanaf 27 mei 1998 of langer in Nederland wachten op een definitieve beslissing op hun eerste asielaanvraag. Ook asielzoekers die een – wat dan heet - voorwaardelijke vergunning tot verblijf hebben vallen onder de regeling. Het tot een jaar of vijf geleden verleende uitstel van vertrek is bij de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet ingetrokken. Tegen deze intrekking zijn velen in beroep gegaan. Het is overheidsbeleid dat ze niet teruggingen. Velen van hen zijn hier inmiddels acht à tien jaar, hun gezin dat in Nederland opgroeide is volledig ingeburgerd, velen spreken de taal, hebben een netwerk opgebouwd. Wanneer er nu een ambtsbericht van een ambassade komt dat "het land weer veilig is, althans gedeelten ervan" dan moeten deze mensen binnen 28 dagen het land verlaten hebben: terugreis geregeld, huishuur opgezegd, baan opgezegd, kinderen van school gehaald, verzekeringen geannuleerd.... Ja, ja, wie dat achter een bureau bedenkt verdient onze grootste lof en waardering. Evenals trouwens de

politici die dit "beleid" vaststellen, verdedigen en al dan niet tandenknarsend sanctioneren.

Vrijwel alle afgewezen asielzoekers krijgen een enorme domper te verwerken. Dat ze probeerden gebruik te maken van de rechtsmiddelen die in Nederland ruim voorhanden zijn is te begrijpen. Voor velen heeft dat – door procedure op procedure te stapelen – geleid tot een jarenlang getolereerd verblijf. Velen hebben overigens volkomen terecht en met succes geëist dat hun situatie nog eens opnieuw bekeken zou worden: Maar ook velen zijn alleen maar slachtoffer geworden van zwalkend overheidsbeleid. Niet voor niets is in 2001 de nieuwe Vreemdelingenwet van kracht geworden. Maar deze wet pakt wel heel hard uit, bv. door het automatisme dat definitief afgewezen asielzoekers na 28 dagen op straat gezet moeten worden: de zogenaamde "uitgeprocedeerden". Pikante bijzonderheid (per slot is dit een PvdA-blaadje): Die 28 dagen grens is in 1999 vastgesteld door de toenmalige staatssecretaris Job Cohen. Hij maakte het ook onmogelijk om nog apart te procederen over de opvangvoorzieningen. De gedachte was dat een asielzoeker al tijdens de procedure aan zijn terugkeer moet werken en dat er (toen) geen landen bekend waren waar terugkeer nadat de toestand daar genormaliseerd was onmogelijk zou zijn. Dat is dan inmiddels wel anders uitgekapt. Het is uiterst moeilijk zo niet onmogelijk naar landen als Somalië, Noord-Irak en Afghanistan te reizen om zich daar weer blijvend te vestigen Maar 28 dagen blijft 28 dagen. De overheid schuift de problemen die uitgeprocedeerden hebben van zich af. Wil je niet wegwezen of kun je niet? Jammer, maar helaas. In meer dan 170 gemeenten in Nederland is dan ook inmiddels noodopvang voor deze groep

***EN NU: WEGWEZEN...
OF TOCH NOG PARDON
VOOR ASIELZOEKERS?***

mensen geregeld. Voor burgers met een beetje gevoel in het lijf is het onverteerbaar dat medemensen, medeburgers, lui die ze hebben leren kennen, waarvan de kinderen met die van de buurt spelen, zomaar opeens dakloos en illegaal moeten zijn.

VluchtelingenWerk Nederland heeft al lang beweerd dat los van de vraag uit welk land men komt er toch een ogenblik aanbreekt waarop het belang van de overheid om mensen te verwijderen ondergeschikt is aan het recht van mensen de draad van hun bestaan weer op te vatten door actief aan de samenleving te kunnen deelnemen. Dat punt is zeker bereikt als iemand vijf jaar in Nederland is. Daarvoor moet niet een eenmalige pardonregeling geschapen worden (die je dan ook nog zo karig mogelijk uitvoert), maar dat moet een automatisme zijn.

We hebben dan nu een pardonregeling, maar daarbij hebben we ook nog de term schrijnende gevallen uitgevonden. Dat is een term uit een ander woordenboekje dan dat van de economie of dat van het recht. Schrijven wat is dat? De hamvraag: wat vindt mevr.

Verdonk een schrijnend geval? Moet je daar oud, ziek of psychotisch voor zijn?

Waarom staat dit verhaal nu in Open Ramen. Omdat er ook in Hilversum een aantal wat je noemt "schrijnende gevallen" zijn die niet onder de pardonregeling vallen. Ook wij zullen ons moeten afvragen welke houding wij innemen jegens uitgeprocedeerde en na 28 dagen op straat gezette personen en gezinnen. Daar rijzen een paar vragen waarover onze raadsleden zich moeten beraaden.

Vraag één is of hulpverlening aan illegalen een strafbaar feit oplevert en of we zo gouvernementeel zijn geworden als sociaal democraten dat we in alle gevallen recht belangrijker vinden dan menselijkheid. Vraag twee is of we de publieke opinie in Hilversum willen beïnvloeden. Tot nu toe heeft dat weinig effect gehad, maar men moet zich toch ook in Hilversum realiseren dat hier een geweldig probleem ligt en dat het om mensen gaat.

Vraag drie is of we de zaak althans hier in Hilversum uit het laatje: "humaniteit" kunnen halen. De familie van Amsberg is ervan overtuigd geraakt dat

één van haar leden naïef en onverstandig heeft gehandeld. Zouden wij er niet aan moeten werken dat het begrip doorbreekt dat het naïef en onverstandig is om hard te roepen dat er geïntegreerd moet worden terwijl je velen die geïntegreerd zijn tot de illegaliteit veroordeelt. Denk 's even na en maak een rekensommetje. Wat kost het de maatschappij aan economisch verlies en aan verlies van goodwill, om van het verlies aan burgerzin nog maar te zwijgen als je (nu inmiddels) medeburgers na jaren hoop opeens eruit probeert te gooien.

Vraag vier is of we ons actief gaan bezighouden met het scheppen van noodopvang. Hoeveel "uitgeprocedeerden" wij hebben in Hilversum is niet exact bekend. Dat we ze hebben is zeker en hun wel en wee moet ons zeer ter harte gaan.

(Met dank aan de dames van der Blom en Mutiara)

Tineke Netelenbos

Inmiddels ligt de verkiezing van de lijsttrekker van de PvdA-afvaardiging in het Europees Parlement achter ons. Bij het ter perse gaan van deze Open Ramen was nog onduidelijk wie van de drie kandidaten in een onvervalst partijreferendum het pleit zou beslechten: Max van de Berg, Maartje van Putten of Tineke Netelenbos. De laatste is in ieder geval te gast bij de ledenvergadering van 28 oktober aanstaande. Vandaar dat we hier nog even kort op een rijtje willen zetten waarom Tineke Netelenbos zo graag haar politieke carrière in Europa voort wil zetten. Een korte samenvatting uit een brief die zij schreef aan haar partijgenoten...

Beste Partijgenoten,

Europa heeft Europese kijkers nodig. Mensen die zich willen inzetten voor grensoverstijgende zaken. Die problemen willen oplossen zonder enkel en alleen naar de belangen van het eigen land te kijken. En tegelijkertijd mensen die voor het thuisfront die vertaling kunnen maken en het Europese gezicht willen zijn. Zo iemand kan ik, mede vanwege mijn internationale ervaring, zeker zijn. Ik zal dat nader toelichten.

Europa staat voor de grootste uitdaging uit haar geschiedenis. Er komen tien nieuwe lidstaten bij. Daardoor wordt het nog moeilijker om eensgezind te opereren dan nu al het geval is. De Europese budgetten zullen vooral naar die landen moeten gaan met de grootste achterstanden. Dat is eerlijk delen. Tegelijkertijd heeft dat grote gevolgen voor gebieden in West-Europa die nu nog veel baat hebben bij structuurfondsen en

landbouwsubsidies. Ook Nederland zal daar de gevolgen van ondervinden.

De tragiek van de unie is, dat ze zich soms bemoeit met zaken die ze beter kan overlaten aan de lidstaten. Tegelijkertijd bemoeit ze zich, door onmacht ingegeven, juist weer niet met zaken waar het dringend gewenst is. Zoals een gemeenschappelijk buitenlandbeleid, gemeenschappelijk defensiebeleid en gemeenschappelijk veiligheids- en antiterrorismebeleid. Dat de Europese Unie geen adequaat gemeenschappelijk antwoord kan geven op asiel- en arbeidsmigratievraagstukken is treurigstemmend en dient te veranderen. De EU zal met één mond moeten spreken in multilaterale organisaties, zoals bijvoorbeeld de Veiligheidsraad.

In tal van landen groeit de scepsis over Europa. De introductie van de Euro heeft daar niet bij geholpen, integendeel. De EU wordt vooral geïdentificeerd met overmatige bureaucratie, technocratie, verspilling van gelden aan landbouwsubsidies, waardoor de armoede in de wereld niet kan worden bestreden. Veel burgers hebben er geen zicht op, hoeveel invloed de Europese Unie heeft op ons dagelijks leven. Immers meer dan de helft van het aantal wetten en regels in ons land komt uit Europa.

In de loop van de jaren heb ik veel ervaring opgedaan die nuttig is voor het functioneren in een parlement met meer dan 700 leden. Als minister heb ik veel energie gestopt in het Europese werk. Ik heb daar gemerkt, dat wanneer je vasthoudend bent en bondgenoten zoekt, je veel kunt bereiken. Door de hulp die aan alle tien toetredende landen is geboden om hun wetgeving te

HET EUROPESE GEZICHT VAN TINEKE

moderniseren, heb ik daar een goed netwerk opgebouwd dat ik zeker weer zal aanboren bij het werken in het Europees Parlement.

De campagne van volgend jaar is een uitgelezen kans om in ons eigen land bekendheid te geven aan het belang van Europa. Het referendum helpt om die aandacht te vergroten en in duidelijke taal uit te leggen waar het in Europees verband om gaat. Politieke partijen, ook de PvdA, zullen de kiezer duidelijk moeten maken, waarom hij of zij voor of tegen de Europese Grondwet moet stemmen. In ons geval dus vóór. Nu vraagt u zich wellicht af, waarom ik denk dat ik in zo'n campagne een belangrijke rol kan spelen. Op de één of andere manier heb ik altijd veel mediarumoer om mij heen en dat helpt om Europa te politiseren, want dat laatste is tot nu toe onvoldoende ontwikkeld.

Tot slot zou ik het een grote eer vinden om de Partij in het Europees Parlement te vertegenwoordigen. In Europa is veel werk te doen en het "thuis" goed uitleggen hoort daar beslist bij.

Ik zal er met overtuiging staan wanneer ik gekozen word, voor Europa, voor mijn land en voor de partij. Ik weet dat er risico's kleven aan zo'n allesomvattende baan. Maar wie niet durft te verliezen,, kan ook niet winnen.

Ik hoop van harte op uw steun te mogen rekenen.

Vriendelijke groet,

Tineke Netelenbos

Dik Verkuil

Bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen werd het dualisme in de lokale politiek geïntroduceerd en als het kabinet zijn zin krijgt, wordt het in 2006 nog verder doorgetrokken. We hebben het vorige keer over ons heen laten komen en ook nu moeten we maar afwachten wat er landelijk wordt besloten. Toch lijkt het me goed als we ditmaal zelf een standpunt bepalen. We moeten vóór de samenstelling van de nieuwe kandidatenlijst de vraag beantwoorden of onze kandidaat-wethouder daar nog wel op moet staan.

Tot de verkiezingen van 2002 kenden de gemeenten in Nederland een monistisch systeem. Bestuur en volksvertegenwoordiging, college van B & W en gemeenteraad, stonden niet tegenover elkaar, maar lagen in elkaars verlengde. De raad had niet tot taak het college te controleren, maar moest samen met het college het bestuur uitoefenen. Dit kwam tot uitdrukking in het feit dat de wethouders tevens gemeenteraadslid waren. Sinds maart 2002 kennen we een gematigde vorm van dualisme. De raad moet nu vooral het college controleren. De wethouders zijn geen lid meer van een fractie, mogen van buiten de raad komen en hoeven zelfs geen lid meer te zijn van een politieke partij. Bovendien mag de raad een eigen onderzoek instellen naar het beleid. We hebben op die verandering bij de vorige verkiezingen niet ingespeeld. Onze lijsttrekker was gewoon onze wethouder Henny Bortslap, die vanzelfsprekend ook weer onze kandidaat-wethouder was. Toen ze inderdaad in het nieuwe college kwam, verliet ze de fractie, maar bleven de banden nauw. Bij de andere collegepartijen ligt het niet anders. En de band tussen de wet-

houders en hun fracties werd zoals altijd extra verankerd doordat beide zich bonden aan een gedetailleerd collegeprogramma.

Dat is in strijd met de geest van het dualisme. De situatie in de raad is nu gelijk aan die in de Tweede Kamer. De volksvertegenwoordiging controleert formeel het bestuur, maar in feite staan het bestuur en de 'regeringsfracties' op één lijn, samen tegenover de oppositie.

Dat het dualisme in Nederland nooit goed van de grond is gekomen, komt doordat bestuur en volksvertegenwoordiging hetzelfde mandaat hebben. Het bestuur wordt niet, zoals in de Verenigde Staten, apart gekozen, maar samengesteld door de volksvertegenwoordiging. Daar komt bij dat een bestuur dat kan rekenen op een meerderheid in de volksvertegenwoordiging in ons land alleen mogelijk is door coalitievorming. Vóór de vorming van een regering binden de regeringsfracties zichzelf en het bestuur aan een gedetailleerd regeerakkoord.

Mogelijk komt hieraan in de gemeenten een eind als in 2006 de gekozen burgemeester wordt ingevoerd. Vanaf dan staan de burgemeester en de gemeenteraad met elk hun eigen mandaat tegenover elkaar. Veel hangt dan nog af van de bevoegdheden van de burgemeester. Om die ingrijpend te veranderen is een grondwetswijziging nodig, zodat er wat dat betreft in 2006 nog weinig zal veranderen. Maar daarna krijgt de burgemeester waarschijnlijk ook echt bestuursmacht. Misschien zal hij los van de raad zijn eigen ploeg wethouders kunnen samenstellen. En dan is de situatie in de gemeenteraden niet meer gelijk aan die in de landelijke politiek, maar aan die in Amerika.

De vraag is of we dat willen. Kort voor de kabinetsplannen met de gekozen burgemeester

VOLGENDE KEER ZONDER 'HENNY'?

bekend werden, hebben wij als afdelingsbestuur met de fractie over het dualisme gediscussieerd. Het bleek dat de fractie wel tevreden is met de huidige situatie. Fractie leider Hans Haselager vindt dat er zowel in de fractie als in de raad opener gediscussieerd wordt, maar is ook blij dat we een coalitiesysteem met een uitgebreid bestuursprogramma hebben. Dat maakt het voor de PvdA mogelijk punten binnen te halen waarvoor anders geen meerderheid te krijgen zou zijn.

Dat is prettig voor onze partij, maar vanuit democratisch oogpunt lijkt het me dubieus. Ook op andere punten is op de huidige praktijk wel wat aan te merken. De controlerende taak van de raad komt door de nauwe binding tussen de collegefracties en hun wethouders nog altijd niet goed uit de verf. Het duidelijkste bewijs daarvan is het onderzoek dat de raad instelde naar de achterstanden bij de OZB-inning. Ik matig me geen oordeel aan over de merites van het onderzoek, maar vind het wel een treurig staaltje 'oude politiek' dat de coalitiefracties het onderzoek eensgezind omarmden en de oppositie het *en bloc* afkeurde.

Een gevolg van het gebrek aan dualisme is voorts dat nog altijd niet-functionerende bestuurders om partijpolitieke redenen de hand boven het hoofd wordt gehouden. De fracties willen hun eigen wethouder niet laten vallen en vanwege het coalitiebelang leggen hun coalitiepartners zich daarbij binnensmonds mopperend neer. En zo blijven we opgescheept met ondermaatse bestuurders.

Maar is dat voldoende reden om 'Amerikaanse toestanden' in de raad te willen? Ook op het Amerikaanse radicaal-dualistische systeem is vanuit democratisch oogpunt wel wat aan te merken. Het is de vraag of een direct gekozen bestuur wel beter wordt gecontroleerd. Weliswaar kunnen de volksvertegenwoordigers zich vrijer uitspreken en is de partij- en coalitiedwang minder groot, maar de ruimte voor de bestuurders is ook veel groter, ook de ruimte om zaken buiten het zicht van de volksvertegenwoordiging te regelen. En het is de vraag of falende en onkundige bestuurders in een dualistisch systeem wél weggestuurd worden. Ze kunnen in de toekomst misschien weggestuurd worden

door de burgemeester, maar ook door de raad? En als de gekozen burgemeester zelf faalt? In Amerika is de president tijdens zijn zittingsperiode vrijwel onaantastbaar. Het Congres kan hem alleen bij hoge uitzondering en na een langdurige procedure, als hij het heel bont heeft gemaakt, weggagen.

Een andere vraag is of we de verregaande vorm van democratie waarvan het direct gekozen bestuur een uiting is, wel willen. De moderne kiezer wil twee onvernegbare dingen: hij stelt hoge eisen aan de overheid, maar wil er geen last van hebben. Hij heeft hoge verwachtingen van het onderwijs, de zorg en de infrastructuur, maar wil geen belasting betalen en zich niet in zijn vrijheid beknot zien. Het direct gekozen bestuur maakt daardoor de weg vrij voor demagogen die onvernegbare beloftes doen. Het gevolg is te zien in Californië. In de rijkste staat ter wereld is het overheidstekort opgelopen tot 40 miljard dollar en heeft het volk een filmheld zonder redelijk onderbouwd programma gekozen om de bestuurlijke en financiële malaise op te lossen zonder dat de belastingen

omhoog gaan.

Is het dan al met al toch beter om de band tussen fractie en wethouders sterk te houden? Ik weet het niet. Juist in Hilversum is in het nog niet zo verre verleden gebleken dat ook partijen demagogisch kunnen opereren. Een zekere zakelijkheid is in onze gemeente niet slecht. En die wordt voorlopig het meest bevorderd door raad en college nog wat losser van elkaar te laten opereren. Dus misschien moeten we onze kandidaat-wethouder in 2006 toch maar niet meer op de kandidatenlijst zetten.

Sjef Coenen

Op 2 september heeft de Tweede Kamer de Wet Werk en Bijstand aangenomen. Dat betekent dat er vanaf 1 januari 2004 op het gebied van gemeentelijk armoede- en werkgelegenheidsbeleid grote veranderingen gaan plaatsvinden. De regelgeving die nu de wet ook in de Eerste Kamer is aangenomen begint door te sijpelen maakt dat wel duidelijk. Nog allerminst duidelijk is wat de gevolgen zullen zijn en welke keuzes, helaas onder zeer grote tijdsdruk, gemaakt moeten worden. Onze gemeentelijke afdeling Sociale Zaken moet momenteel alle zeilen bijzetten om een en ander in kaart te brengen. De resultaten daarvan kan ik u nog niet voorleggen; wat ik wel wil proberen is de hoofdlijnen van de nieuwe wet kort te schetsen en daarmee okk de risico's en kansen.

Één budget voor de bijstand

Op dit moment declareren de gemeenten 75 procent van de kosten voor bijstandsuitkeringen bij het Rijk; zij beschikken over een budget voor de

betaling van 25 procent van de kosten. Met de nieuwe wet krijgen gemeenten één budget van het Rijk waarmee alle bijstandsuitkeringen moeten worden betaald. Als gemeenten van dit budget geld overhouden, mogen zij het vrij besteden aan ander gemeentelijk beleid, bijvoorbeeld het aan het werk helpen van bijstandsgerechtigden, maar ook aan het kopen van lantaarnpalen en het aanleggen van verkeersdrempels. Als gemeenten tekort komen, moeten zij dit in principe binnen de eigen begroting opvangen. Gemeenten die er door een actief beleid in slagen het aantal bijstandsgerechtigden te verminderen, kunnen in het nieuwe systeem geld besparen.

Op zich is er voor dit systeem wel iets te zeggen. Gemeenten krijgen een veel sterkere prikkel om mensen weer aan het werk te helpen en daar is niet mis mee. Want gemeenten kunnen inderdaad veel meer doen aan de uitstroom uit de bijstand. Amsterdam is daar wel het meest sprekende voorbeeld van en ook in Hilversum zijn de afgelopen jaren de mogelijkheden zeker niet uitgeput. Gemeenten kunnen echter in de problemen komen; ze krij-

gen nu wel meer invloed op de uitstroom uit de bijstand, maar hebben slechts zeer beperkte invloed op de instroom. Door de conjunctuur, doordat mensen door de kabinetsplannen eerder uit de WW of WAO vallen, gaat die instroom fors toenemen, in Hilversum dit jaar al 250 mensen. En de budgetten passen zich daar niet bij aan. Weliswaar pakt de verdeelmaatstaf die het Rijk hanteert voor Hilversum niet ongunstig uit, maar het Rijk heeft alvast op basis van de te verwachten grotere uitstroom forse bezuinigingen op de budgetten ingeboekt. De gemeente Hilversum, en waar het eigenlijk om gaat, de kwetsbare mensen, lopen de komende jaren dus grote risico's. Zeker is wel dat er een uiterste krachtsinspanning verricht moet worden om zoveel mogelijk mensen weer uit die bijstand te krijgen.

Een flexibel en vrij besteedbaar budget voor reïntegratie

Alle middelen voor het naar werk begeleiden van bijstandsgerechtigden gaan op in één flexibel en vrij te besteden budget. Ook het geld voor gesubsidieerde banen wordt hierin op-

DE WET WERK EN BIJSTAND IN HILVERSUM

genomen. Gemeenten kunnen zelf bepalen welk middel zij inzetten om mensen aan de slag te helpen. Dat kan bijvoorbeeld scholing, een loonkostensubsidie, bemiddeling of een gesubsidieerde baan zijn. Het budget voor het aan het werk helpen van bijstandsgerechtigden mag alleen voor dit doel worden gebruikt. Gemeenten mogen een kwart van hun budget naar het volgende jaar overhevelen. Zo kunnen zij gemakkelijker contracten sluiten met reïntegratiebedrijven, waarin pas aan het eind van het reïntegratietraject wordt afgerekend op basis van resultaten. Gemeenten moeten hun budget voor het aan het werk helpen van bijstandsgerechtigden in de toekomst voor 70 procent bij marktpartijen uitbesteden. De eerste drie jaar gelden deze regels nog niet voor gesubsidieerde arbeid. Op die manier hebben gemeenten meer tijd voor de verzelfstandiging van eigen instellingen die met de gesubsidieerde banen werken. Ook hoeven gemeenten de eerste 100.000 euro van hun reïntegratiebudget niet uit te besteden bij marktpartijen.

Ook dit onderdeel van de wet biedt de gemeente op papier allerlei aantrekkelijke mogelijkheden. Bovendien had het kabinet Kok deze maatregel al in voorbereiding. Probleem met de bestaande ID-banen, lees Melkertbanen, is immers dat er een groot aantal maatschappelijk nuttige functies mee vervuld wordt – in het onderwijs, in de buurt, in de zorg, in het openbaar vervoer – , maar dat er maar zeer beperkte sprake is van doorstroom naar reguliere banen. Gemeenten worden nu wel gedwongen meer aan die doorstroom te gaan doen, want hoe kun je anders voorkomen dat de veel grotere nieuwe instroom aan werkzoekenden op een veel moeilijker arbeidsmarkt in de kaartenbakken van het Centrum van Werk en Inkomen terecht komt. Weliswaar kunnen we daarvoor

dat flexibele budget inzetten, maar het begrip flexibel duidt er hier vooral op dat er de komende jaren fors op gekort wordt. Voor bestuurders een uitdaging, en voor een organisatie als de sociale dienst die de afgelopen jaren al moeite had de uitkeringen en controles daarop administratief correct af te handelen een “mission impossible”, maar voor betrokkenen een ernstige bedreiging. Want hoe voorkomen we dat er weer een aantal mensen achter de geraniums belanden met een forse inkomensachteruitgang en een aantal nuttige functies weer verloren gaan. In elk geval zal de gemeente veel zorgvuldiger dan tot nu toe het geval was met de beschikbare middelen moeten omgaan, maar of dat voldoende is?

Geen ontheffingen werkplicht meer voor hele groepen

Bijstandsgerechtigden hebben de plicht om algemeen geaccepteerd werk te aanvaarden en, als dat niet mogelijk is, mee te werken aan activiteiten die erop gericht zijn dat in de toekomst wel mogelijk te maken. Als zij de verplichting niet nakomen, kan dat gevolgen hebben voor hun uitkering. Hier tegenover staat dat in de wet ook is opgenomen dat bijstandsgerechtigden aanspraak kunnen maken op ondersteuning bij het vinden van werk. Ontheffingen van de sollicitatieplicht voor hele groepen bijstandsgerechtigden mogen niet meer. Wel mag een gemeente in individuele gevallen een uitzondering maken op de verplichting. Bij alleenstaande ouders met kinderen onder de twaalf jaar moeten gemeenten in hun afwijging rekening houden met de wens van de ouders en mogelijkheden om werk en zorg te combineren. Voor mensen ouder dan 57,5 jaar kan sociale activering (vrijwilligerswerk of mantelzorg) een al-

ternatief zijn als er geen sprake is van uitzicht op werk.

In feite komt de wet er op neer dat we elke bijstandsgerechtigde een op maat gesneden traject moeten aanbieden. Een of andere vorm van activering, onderwijs of gesubsidieerde arbeid. Dat zal lastig worden zeker als de financiële prikkels zo zullen werken dat we als gemeente alleen maar financieel overeind blijven als we vooral de kansrijken helpen.

Geen eigen inkomensbeleid bijzondere bijstand

Gemeenten mogen om de zogenoemde armoedeval te verminderen niet langer eigen inkomensbeleid voeren door extra uitkeringen (bijzondere bijstand) toe te kennen aan groepen bijstandgerechtigden. De armoedeval treedt op als mensen die de overstap maken van een uitkering naar een baan, er in netto inkomen niet op vooruit gaan door het wegvallen van inkomensafhankelijke regelingen. Bijzondere bijstand kan alleen nog worden toegekend op individuele basis. Uitzonderingen worden gemaakt voor 65-plussers en voor de collectieve ziektekostenverzekering. Naar aanlei-

ding van de discussie in de Eerste Kamer wordt voor nog één groep tijdelijk een uitzondering gemaakt. Chronisch zieken en gehandicapten kunnen als groep bijzondere bijstand blijven krijgen tot de invoering van het nieuwe zorgstelsel in 2006. Vanaf dat moment komt er een inkomensafhankelijke zorgtoeslag.

Dit vind ik het lastigste punt. Kun je bij de andere onderdelen van de wet nog volhouden dat ze verdedigbaar zijn, maar dat er helaas onvoldoende middelen beschikbaar zijn, de invoeringstermijn belachelijk kort is en de organisatie er bij lange na niet klaar voor is. Dit onderdeel raakt aan onze politieke doelstellingen. Het kan niet zo zijn dat wij in een rijke gemeente als Hilversum sterk toenemende schrijnende armoede toelaten. Weliswaar zitten er in de wet enige verzachtende bepalingen en houdt de gemeente wel de mogelijkheid om individueel mensen te ondersteunen vanuit de bijstand, maar de financiële middelen daartoe worden ons waarschijnlijk ontnomen. Geld als prikkel gebruiken om mensen aan te zetten tot werk, daar heb ik geen moeite mee, maar armoede als prikkel gebruiken

voor mensen die nauwelijks of geen kansen hebben op de arbeidsmarkt, dat gaat wel heel ver. Zorgen dat die mensen toch kunnen deelnemen aan de samenleving met een enigszins fatsoenlijk inkomen, daar zullen we ons voor moeten inzetten bij de behandeling van de Wet Werk en Bijstand in Hilversumse gemeenteraad.

JAARREKENING 2002
ONTWERP BEGROTING 2003

Inkomsten

	begroting 2002	afrekening 2002	begroting 2003
contributie	2500	2481	2500
subsidies	100	-	100
rente	100	136	100
giften	800	750	900
verkiezingen	11300	11311	1750
	14800	14678	5350

Uitgaven

	begroting 2002	afrekening 2002	begroting 2003
bestuur	175	209	200
open ramen	350	347	350
1 mei	150	171	200
verkiezingen	11300	11963	1750
overige uitgaven	25		50
saldo	-	699	-
	14800	14678	5350

BALANS

Activa

	31-12-2001	31-12-2002
postbank giro	1621,00	1162,05
ASN Spaarrekening	4247,13	4721,39
voorraad/inventaris	345,08	-
nog te ontvangen	1459,03	1085,09
	7672,24	6968,53

Passiva

	31-12-2001	31-12-2002
nog te betalen	552,91	0,00
reserve verkiezingen	2541,17	2390,38
vermogen	4578,16	4578,15
	7672,24	6868,53

JAARREKENING 2002
BEGROTING 2003

Toelichting op het jaarverslag

Algemeen

Op de laatste ledenvergadering is door de verkiezingskoorts geen kascommissie ingesteld waardoor dit jaarverslag niet is goedgekeurd. Voorstel is om met de komende ledenvergadering een kascommissie in te stellen en dan zowel het jaarverslag 2002 als het jaarverslag 2003 te laten controleren.

Jaarrekening 2002

In 2002 is een keer een Open Ramen vervangen door het verkiezingsprogramma waardoor de kosten van Open Ramen lager zijn dan begroot. Het aantal leden is vrijwel gelijk gebleven in 2002. Voorstel is om het resultaat over te boeken naar de reserve verkiezingen.

Begroting 2003

Ten opzichte van 2002 zijn de landelijke verkiezingen in de begroting opgenomen. Deze zullen gefinancierd worden uit de 'reserve verkiezingspot' en door giften. Van de overige

ontvangsten en uitgaven is uitgegaan van hetzelfde patroon als 2002.

Lief en Leed fonds

Op 31 december 2002 stond er een bedrag van 583,57 op de bank. Hiervan dient nog een afrekening van 2002 van worden afgetrokken van 200.

OPROEP

Giften voor het Lief en Leed Fonds blijven van harte welkom zodat de hulpbehoevende van de partij gesteund kunnen blijven worden.

Giften zijn welkom op bankrekening 89 62 28 754 t.n.v. Lief en Leed Fonds PvdA Hilversum. Bij voorbaat dank.

*Sjef Coenen
Ben Hammer*

Op dinsdagavond 23 september vond in de Tagrijn onder de bezielende leiding van PvdA-bestuurslid en popmuzikant Harmen Verbruggen een informatieavond plaats waar gesproken is over de toekomst van de Tagrijn. De lokale PvdA had het initiatief tot deze avond genomen om zo niet alleen voor zichzelf, maar ook voor alle andere betrokkenen een beter beeld te krijgen over de situatie waarin de Tagrijn zich nu in bevindt en wat de mogelijkheden voor de toekomst zijn. Een druk bezochte avond leverde nieuwe inzichten op waar de komende maanden verder invulling aan gegeven gaat worden, om uiteindelijk tot besluitvorming te komen in de Raad. Een korte omschrijving van het "probleem" dat er ligt: het collegeprogramma stelt dat de Tagrijn een zelfstandig poppodium moet worden en dat het huidige accommodatieprobleem opgelost moet worden. Wie ooit in de Tagrijn geweest is zal moeten toegeven dat er aan de huidige accommodatie wel het een en ander schort: het gebouw is oud en kent grote achterstanden in onderhoud. Een optie is het geheel te renoveren, maar ook is onderzocht wat nieuwbouw kost. Daarover zal een besluit moeten komen. Het gaat ruwweg om zo'n 7 à 8 miljoen euro's. Maar eigenlijk gaat aan dat besluit nog een aantal belangrijker vragen vooraf. Voor een gezonde Tagrijn is meer nodig dan een mooi en zo mogelijk nieuw gebouw. Wat wordt de toekomstvisie van een vernieuwde Tagrijn? Komt er in het nieuwe gebouw een goede organisatie: moet de Tagrijn gekoppeld blijven aan het maatschappelijk werk, momenteel opereert

het popcentrum onder de vlag van welzijn- en cultuurorganisatie Versa, of moet de Tagrijn toch maar zelfstandig worden, zoals ze zelf graag willen; of is het misschien toch niet verstandiger naar andere samenwerkingsverbanden te zoeken? Is een gezonde financiële basis mogelijk voor de Tagrijn.

Want we willen niet alleen een vernieuwde Tagrijn, maar vooral een levensvatbare Tagrijn. Wij vragen komende week dan ook aan de wethouder ervoor te zorgen dat de op 23 september gestelde vragen eerst beantwoord worden voor we definitief op zoek kunnen naar het benodigde geld. En natuurlijk is dat geen vrijblijvende opdracht. Wij gaan er vanuit dat mevrouw Heerschop, de wethouder cultuur, de goede antwoorden vindt en waar nodig in dat proces zelf de regie op zich neemt. Vanuit onze afdeling staan een aantal mensen klaar om mee te denken, want we willen uiteindelijk allemaal een Tagrijn waar muziek in zit.

***EEN TAGRIJN
WAAR MUZIEK IN ZIT***

redactie: Arjen van Dijkhuizen, Dik Verkuil, Sjef Coenen, Ton van Oostende

vormgeving: Marijtje van Vilsteren

redactieadres: Wezellaan 27, 1216 EA Hilversum, tel 6400395

bestuur afdeling: Marina Brouwer, voorzitter, Mauritslaan 35, 1211 JZ Hilversum, tel 6281632

Ben Hammer, secretaris, Geuzenweg 12A, 1221 BT Hilversum, tel 6421687

Menno Nieuwenhuize, penningmeester, Boreelstraat 21, 1215 CB Hilversum, tel 6423959

fractievoorzitter: Hans Haselager, Ampèrestraat 28, 1221 GJ Hilversum, tel. 6422101

wethouder: Henny Borstlap, Burg. Schooklaan 12, 1217 LZ Hilversum, tel 7721593

afzender: PvdA afdeling Hilversum, Lorentzweg 141, 1223 HN Hilversum.

Via Internet: homepage van de afd.: <http://www.pvdahilversum.nl>